

EDİTÖRLER KURULUDAN

Değerli Okuyucularımız,

Göç, küresel ölçekte toplumları şekillendirmeye devam ederken, göçü etkileyen itici güçleri, karşılaşılan zorlukları ve sonuçlarını anlamak her geçen gün daha da önem kazanıyor. İnsan Hareketliliği Uluslararası Dergisi, Kasım 2024 sayısında da, göçün karmaşık dinamiklerini ele alarak, insan hareketliliğini etkileyen faktörleri ve göçmenlerin çeşitli deneyimlerini aydınlatan araştırmaları sizlere sunuyor.

Bu sayımızda, eğitim politikalarının yabancı öğrenciler üzerindeki etkisi, mülteci toplulukları içindeki girişimcilik potansiyeli, iklim mültecilerinin yasal mevzuatta tanınması, göç alanında sivil toplum kuruluşlarının rolü gibi önemli konular ele alınmaktadır. Bu sayıda yer alan makaleler, göçün bireyleri, toplulukları ve ulusları aynı anda etkileyen çok katmanlı bir olgu olduğunu vurgulamakta, işbirliği ve politika yenilikleri için hem zorluklar hem de fırsatlar yarattığını göstermektedir.

Bu sayımızda üç araştırma ve bir derleme makale ile göç alanından **“Lübnan ve Türkiye’deki Suriyelilere Yönelik Geri Gönderme Altyapıları (REMOVED)”** başlıklı uluslararası bir projenin tanıtımı yer almaktadır. Araştırma makaleleri içinde ilk makale, Gökben Bayramoğlu ve Omidullah Wahedy’nin **“Mültecilerin Girişimcilik Niyetlerini Şekillendiren Sosyal Ağlar: Çorum’da Göçmen İlişkileri Dinamiklerinin İncelenmesi”** başlıklı çalışmasıdır. Bu çalışma, Çorum’daki mültecilerin girişimcilikleri üzerinde sosyal ağların ve demografik faktörlerin etkisini ele almaktadır. Araştırma mültecilerin hayatta kalma ve ekonomik faaliyetlerde bulunmak için mevcut sosyal ağlardan nasıl yararlandığını göstermektedir. 264 mülteci ile yapılan anket çalışması, sosyal bağlar ve girişimcilik eğilimleri arasında önemli istatistiksel bağlantılar olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma aynı zamanda mültecilerin geniş ağlara erişimde sınırlılıklar yaşadığını ortaya koymakta ve yakın çevrenin ötesine geçen destek sistemlerinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu araştırma, mülteci girişimciliğini yönlendiren sosyal temeller ve yeni gelenlerin yerel ekonomilere entegrasyonundaki zorluklar hakkında değerli bilgiler sunmaktadır.

İkinci makale, Bülent Sucu’nun **“Mesleki Eğitimde Yabancı Öğrencilerin Başarısı Üzerine Bir Çalışma: Çorum İli Muhasebe ve Finans Alanı Örneği”** başlıklı makalesidir. Makale, Türkiye’nin meslek okullarında özellikle muhasebe ve finans alanında eğitim gören yabancı öğrencilerin eğitim başarısı hakkında kritik içgörüler sunmaktadır. Çalışma, cinsiyet, yaş, Türkçe dil yeterliliği ve sosyo-ekonomik durum gibi faktörlerin öğrencilerin akademik başarılarını nasıl etkilediğini ele almaktadır. Detaylı istatistiksel analizleri ile bu çalışma, eğitimciler ve politika yapımcılar için değerli bulgular ortaya koymakta, Türkçe dil yeterliliğinin akademik başarıda önemli bir belirleyici olduğunu, cinsiyet ve sosyo-ekonomik arka plan gibi diğer faktörlerin ise daha az etkili olduğunu göstermektedir. Çalışmanın bulguları, mesleki ortamlarda entegrasyonu ve performansı artırmaya yönelik hedeflenmiş dil desteğinin önemini vurgulamaktadır. Bu araştırma, göçün eğitim ihtiyaçları ve öğrenci başarıları üzerindeki etkisini gösteren ve Türkiye’nin eğitim sisteminde artan çeşitliliğe nasıl yanıt verdiğini aydınlatan bir örnek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Üçüncü araştırma makalesi olarak Işın Köksal'ın "**Suriyeli Mültecilere İlişkin Hak Savunusu Faaliyetlerine Yönelik Bazı Sivil Toplum Yöneticilerinin Değerlendirmesi**" başlıklı makalesi, Türkiye'de insan hakları odaklı sivil toplum kuruluşlarının Suriyeli mülteciler konusunda çeşitli paydaşlarla – yani hükümet, toplum ve diğer STK'lar – nasıl etkileşime girdiğini sosyolojik bir analizle ele almaktadır. Nitel bir yaklaşımla gerçekleştirilen çalışma, Ankara merkezli STK temsilcilerinin görüşlerini toplayarak bu kuruluşların hak savunusu faaliyetlerinde karşılaştıkları zorlukları ve sınırlamaları incelemektedir. Çalışmada dikkat çeken bir bulgu, devletle güçlü iş birliği ağlarının kurulmasında yaşanan zorluklar ve sınırlı devlet desteğinin mülteci sorunlarını ele almada çabaları engellemesidir. Makale, sivil toplumun göçmen gruplarının haklarını savunmadaki rolüne ilişkin devam eden tartışmalara katkı sağlamak ve Türkiye'nin göç çerçevesinde devlet ve STK'lar arasındaki operasyonel ve ilişkisel dinamikler hakkında ayrıntılı bir bakış açısı sunmaktadır. Bu makale, göç politikası, insan hakları savunuculuğu ve mültecilerin sosyal entegrasyonu ile ilgilenen okuyucular için özellikle aydınlatıcı olacaktır.

Bu sayıda ayrıca, göç alanında giderek daha önemli hale gelen "iklim mültecileri" kavramını ele alan "**İklim Mültecileri ve İklim Mülteci Kavramının Tanınması Çabası**" başlıklı Metecan Çakrak'ın derleme makalesi de yer almaktadır. Bu makale, iklim kaynaklı krizler nedeniyle göç etmek zorunda kalan bireylerin karşı karşıya kaldığı hukuki, sosyal ve çevresel zorlukları incelemektedir. 1951 Mülteci Sözleşmesi gibi mevcut uluslararası normatif düzenlemelerin çevresel nedenlerle yerinden edilenleri kapsamadığı göz önüne alındığında, makale yeni yasal korumalara duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır. İklim değişikliğinin etkilerini kapsamlı bir şekilde ele alan çalışma, iklim olaylarından etkilenenleri de kapsayacak şekilde mülteci tanımlarının yeniden değerlendirilmesi gerektiğine dair güçlü bir argüman sunmaktadır. Bu katkı, iklim politikası, göç ve insan haklarına ilişkin farkındalık yaratacak çalışmalardan biri olarak günümüzün en acil küresel sorunlarından birine uyumlu ve kapsayıcı yasal yanıtların önemini vurgulamaktadır.

Son olarak her sayımızda yer vermeye çalıştığımız göç alanındaki araştırma projelerinden biri olarak Zeynep Kaşlı tarafından hazırlanan "**Lübnan ve Türkiye'deki Suriyelilere Yönelik Geri Gönderme Altyapıları (REMOVED) Projesi**" tanıtımı yer almaktadır. REMOVED projesi, Lübnan ve Türkiye'deki Suriyeli mültecilerin deneyimlediği karmaşık geri gönderme uygulamalarını, bu uygulamaların hukuki, sosyal ve politik çerçevelerle nasıl kesiştiğini analiz etmektedir. Etnografik yöntemler kullanarak, mülteciler ve kurumlar arasındaki çok ölçekli etkileşimleri inceleyen proje, zorunlu göç ve hareketlilik yönetimi konularına dair önemli bilgiler sunmaktadır.

Kasım 2024 sayımızın insan hareketliliği alanındaki araştırmaları ve politika tartışmalarını daha da geliştirmesi umuduyla, yazarlarımıza değerli katkıları, hakemlerimize değerlendirme sürecindeki özverili çalışmaları ve kıymetli zamanları, bu sayımıza dek editör olarak görev yapan Doç. Dr. Olgü Karan'a, dergimizin kuruluşundan bu yana verdiği değerli emekleri ve okuyucularımıza ise sürekli ilgileri için teşekkür ederiz.

Kasım 2024